

۱۷۱۵۵۶۱

درستایش دانایی

گفتگو با ۲۵ تن از برجسته‌ترین دانشمندان معاصر جهان

محمد رضا خوش‌بین - خوش‌نظر

نیاز دانش

سرشناسه	خوش‌بین خوش‌نظر، محمدرضا، ۱۳۴۸
عنوان و نام پدیدآور	در ستایش دانایی: گفتگو با ۲۵ تن از برجسته‌ترین دانشمندان معاصر جهان/ محمدرضا خوش‌بین خوش‌نظر.
وضعیت ویراست	ویراست دوم.
مشخصات نشر	تهران، نیاز دانش، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۳۰۴ ص.
شابک	۱۷۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
موضوع	دانشمندان - مصاحبه‌ها
موضوع	علوم
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۵ ۱۴۱/خ۸۶۵۴ Q
رده‌بندی دیوئی	۵۰۰
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۰۹۲۹۷
ISBN-978-600-7724-58-3	

نام کتاب	در ستایش دانایی (ویراست دوم)
تألیف	گفتگو با ۲۵ تن از برجسته‌ترین دانشمندان معاصر جهان
مدیر اجرایی - ناظر بر چاپ	محمدرضا خوش‌بین خوش‌نظر
ناشر	نیاز دانش
صفحه‌آرا	واحد تولید انتشارات نیاز دانش
نوبت چاپ	اول - ۱۳۹۵
شمارگان	۵۰
قیمت	۱۷۰۰۰۰ ریال

ISBN 978-600-7724-58-3

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۲۴-۵۸-۳

هرگونه چاپ و تکثیر (اعم از زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری و تهیه CD) از محتویات این اثر بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

تماس با انتشارات: ۰۹۱۲۷۰۷۳۹۳۵-۰۶۶۴۷۸۱۰۶-۰۶۶۴۷۸۱۰۶-۰۲۱

www.Niaze-Danesh.com

مشاوره جهت نشر: ۰۹۱۲-۲۱۰۶۷۰۹

فهرست مطالب

فصل ۱ فیزیک ذرات و اتمی ۹

۱۱ موراى گلمان

۲۵ راجر روس

۳۵ فریمون ڀيسون

۴۵ آنتون ڀالينگ

فصل ۲ نظريه ريسمان ۵۹

۶۱ برايان گرین

۶۹ ليزا رندال

۷۹ شينگ - ٽانگ يائو

فصل ۳ کيهانشناسى و نجوم ۹۷

۹۹ کيپ استقان تورن

۱۱۷ ماکس تگمارک

۱۳۳ جاسلين بل بارنل

۱۴۵ النآ آپريل

۱۵۱ سول پرلماتر

فصل ۴ علوم اعصاب ۱۵۹

۱۶۱	اریک ریچارد کندل
۱۷۱	جرالد موريس ادلمن
۱۸۳	هنري مارکرام
۱۹۳	اوليور ساکس
۲۰۳	جک پانکسپ

فصل ۵ علوه ريستی ۲۱۹

۲۲۱	شان کارول
۲۳۵	لين مارگوليس
۲۵۱	اریک وينفري
۲۶۱	لروی هود
۲۶۷	نوام چامسکی
۲۷۹	متیو چاپمن
۲۸۵	ماساتوشي نی
۲۹۳	استوارت همرف

شاید امروزه اندیشه‌های گالیله برای ما عادی باشد، ولی باید توجه کرد که در آن زمان نظام کائنات ارسطویی از طرف عموم پذیرفته شده بود و از همین رو بود که او به دادگاه تفتیش عقاید فراخوانده شد. عمل تفتیش عقاید در واقع اصلی بود که در سال ۱۲۳۳ میلادی توسط پاپ گریگوری دهم نهادده شد و کم‌کم شکلی پلیسی به خود گرفت. اگر متهم به جرم خود اعتراف می‌کرد، بومی می‌کرد در مجازاتش تخفیف قائل می‌شدند، ولی اگر زیر بار نمی‌رفت زنده‌زنده در آتش سوزانده می‌شد که جورجانو برونو متفکر ایتالیایی هم عصر گالیله نمونه‌ای مشهور از این است که در سال ۱۵۹۸ میلادی در آتش افکنده شد.

به کرات در کتاب‌های تاریخی و علمی درباره محاکمه‌ی گالیله در دادگاه تفتیش عقاید خوانده‌ایم، و شنیده‌ایم که او به جرم آن‌چه که امروزه از بدیهیات علمی شمرده می‌شود، محاکمه شده است. اما بعید است هیچ‌کدام از متزکاتل سخنان گالیلئو گالیله در دادگاه تفتیش عقاید باخبر باشیم و صرفاً شنیده‌ایم که او به آتش دادگاه از باورهای درست خود برائت جست. اخیراً در واخوانی یک کتاب قدیمی، به این دست یافتیم و به دلیل اهمیت آن، به‌خصوص از جنبه‌ی تاریخی، به‌جا دانستم آن را در اینجا بیآورم. این گفته‌ها در سال ۱۶۲۳ و حدود ۳۵ سال پس از سوزانده شدن برونو بیان شده است و مورخان معتقدند اطلاع گالیله از سرنوشت او در بیان این سخنان بی‌تأثیر نبوده است.

«من گالیلئو گالیلئی، فرزند مرحوم وینچنتو گالیلئی، اهل فلورانس، هفتاد ساله، که شخصاً برای دادرسی حاضر شده‌ام، در برابر شما عالیجنابان و قدوسی مآبان، کاردینال‌ها

و اعضای والامقام دادگاه جهانی کلیسای مسیحیت زانو زده و در حالی که انجیل مقدس را در برابر چشم و نظر دارم و با دست خود آن را لمس می‌کنم، سوگند یاد می‌کنم که در گذشته همواره به کلیسای مقدس کاتولیک و کلیسای حواری رُم اعتقاد داشته‌ام، و از خداوند متعال استعانت می‌طلبم تا مرا یاری فرماید که در آینده نیز تعلیمات و تبلیغات دینی آن‌ها را به کار بندم. اما چون از طرف دادگاه مقدس مقرر شده است کلاً از این عقیده‌ی غلط که خورشید را مرکز عالم پنداشته و آن را غیرمتحرک دانسته‌ام تبری جویم و از این پس نیز از این پندار ناصحیح به هیچ صورت و وجهی دفاع نکنم و آن را تعلیم ندهم و با کمال میل حاضریم این سوءظن شدید و خطرناکی را که به حق بر من روا داشته‌اند از خاطر عالی شما عالی‌جنابان و هر مسیحی کاتولیک برطرف سازم؛ و از این‌رو خلاص قلب و ایمانی راسخ سوگند یاد کرده و از این عقیده‌ی غلط و از این کفر و زندقه و هرگونه بدعت و پندار ناصوابی که مخالف و مغایر با اصول و تعلیمات کلیسای مقدس باشد، برانزجار و بیزار می‌کنم و سوگند می‌خورم که در آینده نیز چه کتباً و چه شفاهتاً از این ناپایدار هر مطلبی که باعث تولید چنین سوءظنی شود خودداری کنم و ضمناً چنانچه در آینده به زندگی برخورد می‌کنم یا کسی را مظنون به کفر و الحاد بدانم، او را به این دادگاه مقدس یا انجیل والامقام آن و یا به اسقف ایالتی که مرا متعجباً اقامت دارم معرفی کنم. به علاوه سوگند یاد می‌کنم و قول می‌دهم که هرگونه مجازاتی را که این دادگاه مقدس برای تعیین ناپایدار قبول کند، اگر احیاناً روزی، خدای ناکرده، در آینده مواعید و اقوال و سوگندها و یا اظهارات کنونی خود را نقض کنم، در چنین حالی به هرگونه زجر و شکنجه و مجازاتی که از طرف سقفان مقدس و یا قوانین عمومی و خصوصی مربوط به این نوع جرایم تعیین شده است، در دهم و تمکین کنم. بشود که خداوند مرا یاری و نصرت عطا فرماید، و بکند که انجیل مقدسی که آن را با دستان خود لمس می‌کنم مرا کمک نماید، و من گالیئو گالیلئی، ایک تبه و استغفار نموده، قسم یاد می‌کنم و قول می‌دهم که مؤمن و صدیق باشم؛ و چنانکه در بالا ذکر شد خود را موظف به رعایت این اقوال و سوگندها می‌دانم؛ و این توبه‌نامه را با دست خود نوشته، کلمه به کلمه‌ی آن را خوانده و امضا نمودم.»

و با همه‌ی این احوال روح لجوج و سرکش گالیله کوتاه نیامد و او پیش از مرگ موفق شد به طور محرمانه آخرین کتاب خود به نام علوم جدید را به چاپ رساند که در آن بر همان باورهای راستین خود پای فشرد. جالب آنکه قریب به نیم قرن پیش که

بنیادهای ساخت جنین انسان در لوله‌ی آزمایشگاه پی ریخته شد نیز واتیگان در عصر جدید هم آن را محکوم کرد و به تکفیر آزمایش‌کنندگان آن پرداخت. در آن زمان نیز به ظاهر دانشمندان به این نظر واتیگان تمکین کردند، ولی اندکی بعد خبر ایجاد یک جنین آزمایشگاهی در سرخط خبرها قرار گرفت و جالب‌تر آن که جایزه‌ی نوبل پزشکی در سال ۲۰۱۰ به رابرت جی. ادواردز اعطا شد که چهل سال و اندی پیش یکی از پیشگامان ایجاد جنین آزمایشگاهی بود.

شاید عجیب به نظر برسد که چرا این کتاب با چنین مقدمه‌ای آغاز شد، ولی این مقدمه در باب کتابی است که در یک کلام می‌توان آن را کتابی در ستایش دانایی و در ستایش کوشش‌گران آن دانست. این کتاب مجموعه‌ای از ترجمه‌ی گفتگوهای^۱ با تعدادی از برجسته‌ترین کوشندگان دانایی و پیروان مخلص اندیشمندانی چون گالیله است که بر درستی راهی که پیش گرفته‌اند - راهی که ممکن است حتی در برابر جهالت و خرافات باشد - پای فشرده‌اند. گفتارانی که تغییر مرکز خلقت است و این کتاب در باب کسانی است که خواسته‌اند به سمتی دیگر خلقت باشند.

کتاب در پنج فصل تدارک دیده شده است که هر فصل به یکی از شاخه‌های علوم اختصاص دارد. این تقسیم‌بندی به این دلیل بوده است که زمینه‌ی انتخاب را برای خوانندگان بازگذاشت. هر گفتگو نیز با شرح مختصری از زندگی‌نامه و حوزه‌ی کاری مصاحبه‌شونده آغاز می‌شود که البته به دلیل پیشینه‌ی علمی نگارنده برخی از بخش‌های مرتبط با فیزیک آن یُر و پیمان‌تر است.

تهران: نشر خورشید، خرداد ۱۳۸۸

^۱ عمده‌ی گفتگوها از مجله‌ی دیسکاور برگزیده شده است، و این‌رو در ارجاعات به آن اشاره نشده است.